

تحوالات گاز

پایش
و تحلیل
هفتگی

Gas Weekly Review

۲۶

شماره بیست و ششم
هفته اول
دی ماه - سال ۱۴۰۱

GAS HOUSE

خانه گاز ایران

دفتر تحلیل بازار و تجارت گاز

گزارش

قیمت، ژئوپلیتیک

اقتصاد و فناوری

گاز

ذره بین تحولات گازی

عراق، ترکیه، ترکمنستان

تحولات گازی شرکاء

- تمایل عراق به سرمایه گذاری در جمع آوری گازهای همراه میادین نفتی این کشور
- پیشنهاد روسیه برای تبدیل شدن ترکیه به یک هاب منطقه ای گاز طبیعی
- نخست وزیر ارمنستان: ایجاد بازار واحد گاز طبیعی اتحادیه اقتصادی اوراسیا موضوعی اولویت دار برای ارمنستان است
- به گفته مقامات ارشد ترکیه اردوغان ایده تامین گاز از ترکمنستان را در مذاکرات بعدی مطرح خواهد کرد
- آذربایجان و صربستان درباره فرصت های صادرات گاز به صربستان گفت و گو کردند

تحولات گازی منطقه ای

- چشم انداز مبهم بخش گاز پاکستان
- برنامه ریزی ترمینال LPG در بلوچستان پاکستان برای بهبود عرضه گاز در این کشور
- پاکستان به دنبال ال ان جی تک محموله جهت حل بحران گاز
- پاکستان قادر به تنوع بخشیدن به منابع انرژی برای غلبه بر بحران نیست
- شرکت ال ان جی عمان، شبکه انرژی سبز را در منطقه بررسی می کند
- عربستان سعودی و کویت قرارداد میدان گازی آرش (الدوره) را امضا کردند
- عربستان سعودی از میدان گازی مورد مناقشه به عنوان ابزار ژئوپلیتیکی استفاده می کند

تحولات گازی جهانی

- اذعان بانک مرکزی اروپا بر به خطر افتادن ثبات مالی در صورت تعیین سقف قیمت گاز اتحادیه اروپا
- چین می گوید در حال حرکت به سمت خرید نفت و گاز با یوان است
- شرکت آلمانی EnBW یک قرارداد ۲۵ ساله برای واردات گاز از طریق ترمینال جدید امضا می کند
- از آلمانی ها خواسته شد برای صرفه جویی در مصرف گاز، دمای گرمایش را کاهش دهند
- شرکت بازرگانی ترافیگورا: اروپا در سال آینده به حجم عظیمی از ال ان جی نیاز دارد
- گاز پروم: روسیه عرضه گاز طبیعی به چین را افزایش می دهد
- هند برای افزایش واردات گاز طبیعی آماده می شود
- تامین منابع گاز جایگزین و رفع شکاف های زیرساختی حیاتی در اروپا
- نوانک روسیه راه اندازی پایانه ال ان جی قطب شمال -۲ را تا ۲۰۲۳ هدف قرار داده است
- با راه اندازی خط لوله قدرت سیبری ۲ چین، جایگزین اتحادیه اروپا برای صادرات گاز روسیه خواهد شد
- چین به بازار هدف اصلی روسیه تبدیل می شود

تولید گاز

پایش و تحلیل هفتگی

تحولات گاز

دیدگاه ها و واکنش ها

گزارش قیمت گاز

● بررسی تحولات هفتگی قیمت های جهانی گاز طبیعی

گزارش ژئوپلیتیک گاز

● آغاز تولید میدان کاریش و تاثیر آن بر توان رقابتی رژیم صهیونیستی در بازار گاز

گزارش اقتصاد/ فناوری گاز

● بررسی مکانیزم پیشنهادی کمیسیون اروپا در ایجاد محدودیت قیمت پویا برای گاز روسیه

مدیر مسئول: محمد صادق جوکار

سر دبیر: غلامعلی رحیمی

ناظر اجرایی: عباس قیومی

مدیر داخلی: سمیرا مرادی

ناشر: موسسه مطالعات بین المللی انرژی

ناظر علمی: محسن مظلوم فارسی باف

هیات تحریریه: غلامعلی رحیمی، مریم شهبازی، مهدیه ابوالحسنی چیمهء

ویراستار ادبی: عباس یعقوبی

طراحی و صفحه آرایی: مرجان بهرامی، نازنین شاهین

تمایل عراق به سرمایه گذاری در جمع آوری گازهای همراه میادین نفتی این کشور

به گزارش خبرگزاری عراق (اینا)، وزارت نفت عراق اعلام کرد که علاقه مند به سرمایه گذاری در گازهای همراه، با میانگین بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون فوت مکعب استاندارد در روز است؛ چرا که پروژه سرمایه گذاری گاز منجر به تبدیل مشعل سوزی (فلر) به انرژی پاک برای تامین گاز خشک نیروگاه ها و پاکسازی محیط زیست از گازهای آلاینده می شود.

این وزارتخانه افزود: سرمایه گذاری گاز یکی از پروژه های پیشرو در عراق است که نشان می دهد دولت و وزارت نفت توجه زیادی به توسعه میادین نفتی در استان میسان دارند.

پیشنهاد روسیه برای تبدیل شدن ترکیه به یک هاب منطقه ای گاز طبیعی

در اواسط اکتبر، «مولود چاوش اوغلو»، وزیر امور خارجه ترکیه گفت که ترکیه ظرفیت تبدیل شدن به هاب گاز طبیعی به اروپا را دارد. اما این موضوع بار دیگر توسط «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه مطرح شد. در بیانیه مطبوعاتی روسیه در ۱۱ دسامبر آمده است که هر دو رئیس جمهور روسیه و ترکیه، ولادیمیر پوتین و طیب اردوغان، در مورد افزایش گردش تجاری و پروژه های انرژی بین دو کشور گفتگو کرده اند. تاکید این بحث عمدتاً بر بخش گاز بوده است، و روسیه پیشنهاد کرده ترکیه را به مرکزی برای فروش گاز طبیعی خود تبدیل کند. پوتین پیشنهاد داد که با هدف هدایت گاز در نظر گرفته شده برای اتحادیه اروپا از روسیه با استفاده از خطوط لوله آسیب دیده نورد استریم به دریای سیاه و بعد از طریق ترکیه به اروپا، ترکیه تبدیل به قطب گاز روسیه شود.

این کشور در تقاطع خطوط لوله هیدروکربنی متعدد و همچنین ظرفیت ذخیره سازی گاز آن می تواند به شکل گیری چشم انداز انرژی برای منطقه کمک کند. با این حال، برای موفقیت ترکیه به عنوان یک هاب انرژی، گاز روسیه نمی تواند بخش کلیدی این طرح باشد، چراکه فلسفه اصلی هر «هاب انرژی» بر چندین ستون مانند تنوع مسیرها و تامین کنندگان موجود، استقلال در تصمیم گیری از طریق یک نهاد مستقل، تقاضا و عرضه بازار که قیمت ها را تعیین کند و اراده سیاسی شرکای بالقوه برای مشارکت در پروژه ها استوار است و پیشنهاد روسیه هیچ یک از این پایه ها را تامین نمی کند. پیشنهاد پوتین مبنی بر تبدیل ترکیه به هاب گاز روسیه، می تواند اتکای آنکارا به سوخت های فسیلی روسیه را افزایش دهد، وابستگی استراتژیک آن به مسکورا در مناطق دور از انرژی عمیق تر کند و به روابط پیچیده ترکیه با غرب آسیب بیشتری وارد کند.

در اواسط اکتبر، «مولود چاوش اوغلو»، وزیر امور خارجه ترکیه گفت که ترکیه ظرفیت تبدیل شدن به هاب گاز طبیعی به اروپا را دارد. اما این موضوع بار دیگر توسط «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه مطرح شد. در بیانیه مطبوعاتی روسیه در ۱۱ دسامبر آمده است که هر دو رئیس جمهور روسیه و ترکیه، ولادیمیر پوتین و طیب اردوغان، در مورد افزایش گردش تجاری و پروژه های انرژی بین دو کشور گفتگو کرده اند. تاکید این بحث عمدتاً بر بخش گاز بوده است، و روسیه پیشنهاد کرده ترکیه را به مرکزی برای فروش گاز طبیعی خود تبدیل کند. پوتین پیشنهاد داد که با هدف هدایت گاز در نظر گرفته شده برای اتحادیه اروپا از روسیه با استفاده از خطوط لوله آسیب دیده نورد استریم به دریای سیاه و بعد از طریق ترکیه به اروپا، ترکیه تبدیل به قطب گاز روسیه شود.

تمایل ترکیه به این طرح، به دلیل وجود زیرساخت های انرژی منطقه ای از نظر ژئوپلیتیکی، اقتصادی و فنی است. در واقع موقعیت

نخست وزیر ارمنستان: ایجاد بازار واحد گاز طبیعی اتحادیه اقتصادی اوراسیا موضوعی

اولویت دار برای ارمنستان است

تشکیل بازار واحد گاز طبیعی در اتحادیه اقتصادی اوراسیا همچنان موضوعی حساس برای ارمنستان است. «نیکول پاشینیان» نخست وزیر ارمنستان اجرای منسجم توافقات با هدف ایجاد بازارهای مشترک منابع انرژی را در اولویت قرار داده است.

وی اطمینان داد که با گفت و گوی سازنده در جهت دستیابی به راه حل های مصالحه آمیز، آماده سازی پیش نویس توافق نامه بین المللی درباره تشکیل بازار واحد گاز طبیعی در اتحادیه اقتصادی اوراسیا را تضمین می کند و افزود: با در نظر گرفتن دشواری این فرآیند به دلیل اهمیت در نظر گرفتن منافع کشورها و فرصت های مختلف در بخش انرژی، تعدادی از مسائل حل نشده باقی مانده است. ما آماده نشان دادن انعطاف پذیری برای دستیابی به اجماع در مورد همه مسائل حل نشده و اطمینان از توازن منافع همه کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا به منظور استفاده کامل از پتانسیل و مزایای بازار واحد گاز [طبیعی] اتحادیه هستیم.

به گفته مقامات ارشد ترکیه اردوغان ایده تامین گاز از ترکمنستان را در مذاکرات بعدی مطرح خواهد کرد

روابط اقتصادی و دیپلماتیک استفاده کند و در حال حاضر تصمیم به دو برابر کردن ظرفیت خط لوله گاز طبیعی ترانس آناتولی به ۳۲ میلیارد متر مکعب گرفته است. بر اساس بررسی آماری انرژی جهانی، ترکمنستان تقریباً یک سوم گاز تولیدی خود را به چین می فرستد و بقیه آن در داخل مصرف می شود و یا به روسیه تحویل می شود. بر اساس گزارش بریتیش پترولیوم، ذخایر گاز اثبات شده ترکمنستان تقریباً یک سوم ذخایر گاز روسیه است که در پایان سال ۲۰۲۰ حدود ۱۳/۶ تریلیون متر مکعب گزارش شده است. بلومبرگ روز پنجشنبه گزارش داد، ترکیه روز جمعه میزبان مذاکراتی با یک هیئت روسی در آنکارا است تا به دنبال تخفیف بیش از ۲۵ درصدی برای قیمت واردات گاز خود از روسیه باشد.

مقامات ارشد ترکیه گفتند که «اردوغان»، رئیس جمهور ترکیه از مذاکرات با رؤسای جمهور ترکمنستان و آذربایجان، برای احیای ایده انتقال گاز طبیعی ترکمنستان از طریق کشورش به اروپا استفاده خواهد کرد. این ایده، انتقال گاز با کشتی‌ها به آذربایجان و سپس پمپاژ آن به خطوط لوله زنجیره گاز کریدور جنوبی است که این خطوط، آذربایجان را از طریق گرجستان و ترکیه به اروپا متصل می کند. مشخص نیست که چنین ایده‌ای در کوتاه مدت چقدر از نظر فنی امکان پذیر است. ترکیه به دلیل موقعیت استراتژیک خود در اروپا و آسیا و کنترل دسترسی به دریای سیاه، در تلاش است تا به یک مسیر کلیدی ترانزیت انرژی تبدیل شود. این کشور می خواهد از پروژه‌های انرژی برای تقویت

آذربایجان و صربستان درباره فرصت های صادرات گاز به صربستان گفت و گو کردند

افزایش واردات گاز از آذربایجان نشان می دهد، اهمیت عرضه گاز به اروپا از طریق کریدور گاز جنوبی قطعاً در سال های آینده افزایش خواهد یافت و گاز آذربایجان به راه حلی برای افزایش امنیت انرژی در اروپا تبدیل می شود. جدوویچ خاطر نشان کرد که پس از ساخت خط اتصال گاز صربستان و بلغارستان، صربستان می تواند نه تنها مسیرهای عرضه گاز، بلکه تامین کنندگان گاز را نیز متنوع کند. وی افزود: در حال حاضر، قطعی ترین راه، ساخت یک اتصال گازی با مقدونیه شمالی است، پروژه‌ای که احتمالاً توسط اتحادیه اروپا حمایت می شود. این پروژه در حال حاضر در مرحله اولیه توسعه خود است. در مرحله شروع توسعه، مطالعات امکان سنجی و همچنین امکان اتصال به سیستم خط لوله گاز کریدور گاز جنوبی TANAP-TAP از طریق اتصال بین یونان-مقدونیه شمالی باید فراهم شود.

«پرویز شهبازوف»، وزیر انرژی آذربایجان با «دراگان ولادیساولویچ»، سفیر صربستان در این کشور دیدار و درباره فرصت های صادرات برق و گاز گفتگو کرد. «جدوویچ»، وزیر انرژی جمهوری صربستان در مصاحبه اختصاصی با ترند گفت: دسترسی به گاز آذربایجان برای صربستان یک اولویت است، چرا که در شرایط کنونی اروپا با خطری جدی برای امنیت انرژی مواجه است و این امر به طور فزاینده‌ای، به یک موضوع امنیت ملی تبدیل می شود. جدوویچ خاطر نشان کرد: پیش نیاز امکان رساندن گاز طبیعی آذربایجان به صربستان، ایجاد زیرساخت های گازی است. صربستان با اتصال به کریدور گاز جنوبی نه تنها امنیت انرژی خود را با تضمین یک مسیر تامین اضافی افزایش می دهد، بلکه فرصتی را برای تبدیل شدن به یک کشور ترانزیتی برای انتقال گاز به سایر کشورهای منطقه در اروپا به دست می آورد. همانطور که تمایل اتحادیه اروپا به

چشم انداز مبهم بخش گاز پاکستان

افزایش دهند و یا اکتشافات عمده ای انجام دهند و این کاهش سریع و چشم-گیر ذخایر موجود بدون کشف جدید از سال ۲۰۰۱ یکی از دلایل اصلی افزایش شکاف در تقاضا و عرضه گاز طبیعی در کشور بوده است. همچنین نظارت ناکارآمد بر تولید و فروش، عدم اجرای سیاست‌ها، قوانین، دستورالعمل‌ها و طرح‌های توسعه میدانی شرکت‌های اکتشاف و تولید را می‌توان از دلایل عدم تخصیص نفت خام و گاز به پالایشگاه‌ها و عدم نهایی شدن قراردادهای خرید و فروش گاز دانست.

چشم انداز انرژی پاکستان در سال‌های آینده تیره و تاریک به نظر می‌رسد چرا که این کشور ۷۹/۸ درصد از کل ذخایر نفت و ۶۶/۶ درصد از ذخایر گاز خود را مصرف کرده است. این کشور در گذشته به خودکفایی رسیده بود اما به دلیل راه‌اندازی طرح‌های تامین گاز بر اساس ملاحظات سیاسی، از سال ۲۰۱۵ به واردکننده گاز طبیعی مایع (LNG) تبدیل شد. پاکستان بیش از ۶۳ تریلیون فوت مکعب ذخایر گاز طبیعی داشت که از این میزان حدود ۴۲ تریلیون فوت مکعب آن مصرف شده است. شرکت‌های اکتشاف و تولید از سال ۲۰۰۰ نتوانسته اند تولید گاز را

برنامه ریزی ترمینال LPG در بلوچستان پاکستان برای بهبود عرضه گاز در این کشور

با توجه به تنظیم بهتر و مخلوط‌های مناسب LPG، پیش بینی می‌شود که این کارخانه به افزایش عرضه و بهبود کیفیت LPG در کشور کمک کند و منجر به استفاده ایمن تر از LPG توسط مصرف کنندگان داخلی شود. این پروژه همچنین ارائه LPG با قیمت مناسب به مصرف کنندگان در کشور را در نظر دارد. بر اساس تحقیقات WealthPK، مصرف LPG در کشور تقریباً ۱/۲ درصد از کل عرضه اولیه انرژی است. LPG به دلیل محدودیت‌های عرضه و قیمت بالاتر آن در مقایسه با سوخت‌های رقیب مانند گاز طبیعی و چوب و غیره، سهم نسبتاً کمی از کل انرژی را تشکیل می‌دهد. در حال حاضر ۱۱ تولیدکننده و ۲۰ شرکت بازاریابی LPG در پاکستان وجود دارد. اندازه فعلی بازار LPG حدود ۱/۵ میلیون تن در سال است. در فصل زمستان، متوسط تقاضای ماهانه LPG حدود ۱۵۵۰۰۰ تن متریک است که ۵۰۰۰۰ تن آن از طریق زمینی و ۲۵۰۰۰ تن از طریق بندر کراچی وارد می‌شود. با این حال، ۷۵۰۰۰ تن LPG در هر ماه توسط پالایشگاه‌ها و تولیدکنندگان به صورت محلی تولید می‌شود.

به گزارش WealthPK، ایجاد پایانه برنامه ریزی شده گاز مایع در منطقه ای در استان بلوچستان پاکستان، به بهبود عرضه گاز برای مصرف کنندگان این کشور کمک خواهد کرد. این پایانه توسط هیئت سرمایه گذاری بول (BOL) با همکاری وزارت نیرو راه‌اندازی می‌شود و پیش بینی می‌شود این پروژه در مدت دو سال با هزینه ای بالغ بر یک میلیارد روپیه تکمیل شود. LPG نقش مهمی در ترکیب انرژی پاکستان ایفا می‌کند، زیرا جایگزین پاک تری برای منابع انرژی مبتنی بر زیست توده، به ویژه در مناطقی که گاز طبیعی به راحتی در دسترس نیست، محسوب می‌شود. همچنین به عنوان سوخت خانگی، در میان مردمی که در مناطق دورافتاده بدون زیرساخت گاز طبیعی زندگی می‌کنند، محبوبیت روزافزون یافته است. کم هزینه ترین مسیر برای واردات گاز مایع از طریق تفتان، مرز پاکستان با ایران است. بنابراین، دولت بلوچستان از تامین مالی و راه‌اندازی پایانه‌های LPG در تفتان به صورت تجاری برای بخش خصوصی حمایت می‌کند. ترمینال جدید شامل کارخانه‌های فله برای توزیع عمده فروشی، اختلاط، بارگیری و تخلیه، تاسیسات تست LPG و مخازن ذخیره LPG خواهد بود.

پاکستان به دنبال ال ان جی تک محموله جهت حل بحران گاز

خریداری کند. مقامات وزارت نفت روز شنبه گفتند که سایر کشورها، رزرو پیشرفته LNG را در سطح بین المللی از جمله با قطر تکمیل کرده

برای غلبه بر بحران گاز در پاکستان، وزارت نفت این کشور تصمیم گرفته است محموله حامل گاز طبیعی مایع (LNG) را از بازار آزاد

بازار بیش از ۱۲ دلار در هر میلیون بی تی یو هزینه خواهد داشت و از این رو مدیریت بار در زمستان به شکل یک چالش باقی خواهد ماند. هفته گذشته، «مسادیک مالک»، وزیر دولت در امور نفت گفته بود که در سفر خود به روسیه، به دنبال محموله LNG بوده اند و مسکو گفته است که اسلام آباد را به برخی شرکت های خصوصی برای خرید LNG متصل خواهد کرد.

اند؛ بنابراین LNG فوری در هیچ کجا در دسترس نیست. با این حال مقامات تلاش می کنند محموله هایی را از شرکت های خصوصی که ممکن است LNG داشته باشند خریداری کنند و وزارت خانه برای خرید حداقل دو محموله اقدام خواهد کرد. مقامات وزارت نفت در ادامه اظهار داشتند که احتمال دارد محموله های اضافی را از کشورهایمانند ژاپن یا سنگاپور دریافت کنند. دریافت محموله های نقدی از

پاکستان قادر به تنوع بخشیدن به منابع انرژی برای غلبه بر بحران نیست

در رد پیشنهاد پاکستان گفته که آنها گاز کافی برای پیوستن به پروژه تاپی تولید نمی کنند. به گزارش ژئوپلیتیک، پاکستان می خواهد پروژه خط لوله گاز ترانس افغانستان TAPI را تکمیل کند؛ با این حال، به دلیل کمبودهای مالی کار بسیار کند انجام می شود. پاکستان LNG را با قیمت متوسط ۱۲ دلار در هر میلیون بی تی یو بر اساس قراردادهای بلند مدت از عرضه کنندگان وارد کرده است. پاکستان اگر واردات گاز از خط لوله تاپی را آغاز کند، قیمت آن به حدود ۶ تا ۷ دلار در هر MMBtu خواهد رسید.

بر اساس گزارش ژئوپلیتیک، وزیر انرژی پاکستان در ملاقات با «آچولاکوف بیلات اورالوویچ»، وزیر انرژی قزاقستان، در مورد امکان اتصال شبکه خط لوله گاز طبیعی قزاقستان با شبکه خط لوله پیشنهادی TAPI (ترکمنستان-افغانستان-پاکستان-هند) برای تسهیل تامین گاز از روسیه از طریق سرمایه گذاری قزاقستان در پاکستان گفتگو کردند. پروژه هایی مانند TAPI تنها در صورتی می توانند آغاز شوند که هند بخشی از پروژه شود. بر اساس این گزارش، قزاقستان با پیشنهادات پاکستان موافقت نکرده است. قزاقستان

شرکت ال ان جی عمان، شبکه انرژی سبز را در منطقه بررسی می کند

صور، منجر به ایجاد فرصت ها و مزایای سرمایه گذاری خواهد شد. این ابتکار علاوه بر کمک به هدف ملی کربن-زدایی صنایع و اقتصاد گسترده تر، منجر به صرفه جویی قابل توجهی در گاز طبیعی می شود و در عین حال فرصت های تجاری جدیدی را با کربن کم ایجاد می کند. همچنین، به ظرفیت-سازی در راستای اهداف و چشم انداز ۲۰۴۰ عمان و دستیابی به هدف خالص صفر عمان تا سال ۲۰۵۰ کمک خواهد کرد. مهمتر از همه، این پروژه به تقویت تلاش شرکت LNG عمان برای تضمین تمدید مأموریت خود از سوی دولت عمان برای فعالیت پس از سال ۲۰۲۵، زمانی که امتیاز ۲۵ ساله فعلی آن منقضی می شود، کمک خواهد کرد.

ال ان جی عمان با حمایت اتحاد ملی هیدروژن (Hy-fly)، در تلاش برای ایجاد یک خوشه (شبکه) انرژی سبز در شهر صنعتی صور است تا گذار انرژی عمان را هدایت کند. اتحاد ملی هیدروژن یک گروه بزرگ شامل شرکت های انرژی ملی، و سازمان های دولتی و خصوصی است که نیروهای خود را برای کمک به یکدیگر متحد کرده اند. علاوه بر این، به بررسی فرصت های تجاری کم کربن با استفاده از دی اکسید کربن موجود در شهرک صنعتی صور برای تولید محصولات کم کربن و همچنین ارزیابی فرصت های تجاری بالقوه در ایجاد زیرساخت و شبکه دی اکسید کربن می پردازد تا در دیگر شهرک های صنعتی در عمان امکان استفاده از جذب کربن را فراهم کند. به گفته عمان LNG، شبکه انتقال پیشنهادی هیدروژن و شهر انرژی

عربستان سعودی و کویت قرارداد میدان گازی آرش (الدوره) را امضا کردند

عربستان سعودی یک یادداشت تفاهم با کویت برای توسعه میدان گازی فراساحلی دوره امضا کرد که تقریباً یک میلیارد فوت مکعب گاز به طور مساوی بین دو کشور تولید خواهد کرد. میدان گازی مشترک دوره بین ایران، عربستان سعودی و کویت واقع شده و هر سه کشور مدعی حقوق ذخایر هیدروکربنی این میدان هستند. این پروژه به طور مشترک توسط شرکت عملیات خلیج فارس آرامکو مستقر در عربستان سعودی و شرکت نفت کویت توسعه می یابد و خروجی آن به طور مساوی بین دو کشور تقسیم خواهد شد.

عربستان سعودی از میدان گازی مورد مناقشه به عنوان ابرارژئوپلیتیکی استفاده می کند

میدان گازی دورایک میدان گازی مورد مناقشه سیاسی است که بین عربستان سعودی، کویت و ایران مشترک است. تخمین ها در مورد مقدار گازی که میدان دورا دارد، از حدود ۱۰ تریلیون فوت مکعب ذخایر درجا تا حدود ۶۰ تریلیون فوت مکعب متفاوت است. اعتقاد بر این است که توجه عربستان سعودی به میدان گازی دورا، صرفاً برای اعمال کنترل بیشتر بر کویت، است.

اذعان بانک مرکزی اروپا بر به خطر افتادن ثبات مالی در صورت تعیین سقف قیمت گاز اتحادیه اروپا

اتحادیه اروپا تلاش می‌کند. «کوستاس اسکرکاس»، وزیر محیط زیست و انرژی یونان، ماه گذشته به «جولیان تاتلباوم» از CNBC گفت که سقف باید زیر ۲۰۰ یورو، در هر مگاوات ساعت باشد و سقف قیمتی در ۲۷۵ یورو یک سقف قیمتی برای مدت طولانی نیست. دو مقام اروپایی به CNBC تأیید کردند که پیشنهاد کنونی مورد بحث، سقف ۲۲۰ یورو در هر مگاوات ساعت است و بر اساس همین پیشنهاد، سقف زمانی اعمال می‌شود که قیمت‌ها برای ۱۰ روز معاملاتی متوالی ۵۸ یورو بالاتر از قیمت مرجع LNG باشد و قیمت گاز اروپا برای دو هفته از سقف قیمتی فراتر رود.

بانک مرکزی اروپا اذعان می‌کند که مکانیسم‌هایی با هدف تعدیل سطوح شدید قیمت‌ها و نوسانات در بازارهای عمده‌فروشی گاز، اصولاً ممکن است برخی از خطرات برای ثبات مالی، از جمله خطرات ناشی از دوره‌های افزایش و نوسان قیمت گاز در سال ۲۰۲۲ را کاهش دهد. حامیان سقف قیمت استدلال کرده‌اند که این ابزار به طور منظم نظارت می‌شود و اگر تنظیم‌کننده‌ها، از جمله بانک مرکزی اروپا، هر گونه مشکل مالی را شناسایی کنند می‌توان آن را متوقف کرد. بسیاری از کشورها مانند لهستان، یونان، اسپانیا و پرتغال مشتاق به اجرای سقف قیمت هستند. این کشورها کمتر قادر به کاهش تأثیر بحران انرژی بر مصرف‌کنندگان هستند و در نتیجه برای راه‌حل‌های

چین می‌گوید در حال حرکت به سمت خرید نفت و گاز با یوان است

پیشنهاد را پذیرفته‌اند یا خیر، اما عربستان سعودی - بزرگترین صادرکننده نفت جهان - در حال مذاکره جهت استفاده از یوان برای تسویه فروش انرژی خود به مصرف‌کننده اصلی چین بوده است. چنین اقدامی نقش دلار آمریکا به عنوان ارز ذخیره جهانی را از بین می‌برد و باعث «دلارزدایی» می‌شود. چین در حال حاضر از یوان برای خرید انرژی روسیه استفاده می‌کند. چین می‌خواهد تا یوان را به غالب‌ترین ارز ذخیره در جهان تبدیل کند، اما راه‌درازی در پیش دارد؛ چرا که پکن هنوز ارزش آن را به شدت مدیریت می‌کند و همچنین در حال حاضر به طور کامل قابل تبدیل به سایر ارزها در بازار جهانی نیست.

در نشستی با رهبران عرب، «شی جین پینگ»، رئیس‌جمهور چین بر حل و فصل تجارت انرژی با یوان چین تأکید نموده و گفت که چین به واردات مقادیر زیادی نفت و گاز از کشورهای حاشیه خلیج فارس و تسویه حساب خود با یوان چین ادامه خواهد داد. در حال حاضر بیشتر تجارت جهان به دلار آمریکا انجام می‌شود. بر اساس متن سخنرانی‌ای که توسط روزنامه دولتی چاینا دیلی منتشر شد، شی گفت: پلت فرم بورس نفت و گاز طبیعی شانگهای به طور کامل برای تسویه یوان در تجارت نفت و گاز مورد استفاده قرار خواهد گرفت. او زمان اجرای این تغییر را مشخص نکرد. همچنین مشخص نیست که آیا هیچ یک از کشورهای خلیج فارس این

شرکت آلمانی EnBW یک قرارداد ۲۵ ساله برای واردات گاز از طریق ترمینال جدید امضا می کند

گفت که شروع ترمینال زمینی در شهر Stade از سال ۲۰۲۶ به ابتدای سال ۲۰۲۷ به تعویق افتاد، زیرا اپراتور در تلاش است آن را برای دریافت آمونیاک سبز آماده کند. آمونیاک یک حامل برای هیدروژن است که امکان جابجایی، حمل و نقل و ذخیره سوخت را فراهم می کند.

کیلینگر گفت: همه مشتریان ترمینال با قراردادهای بلندمدت بیش از ۱۰ سال، این امکان را خواهند داشت که در آینده به سمت آمونیاک پاک بروند. آلمان باید در مقطعی از گاز دور شود زیرا این کشور به دنبال خنثی شدن نسبت به کربن تا سال ۲۰۴۵ است. کیلینگر گفت: «ما می توانیم شاهد واردات حجم کمی آمونیاک از طریق ترمینال تا نیمه دوم دهه باشیم». وی افزود که انتظار می رود معاملات جدید برای رزرو ظرفیت بلندمدت در چند هفته آینده بسته شود.

شرکت آلمانی «EnBW Energie Baden-Wuerttemberg AG» با واردات گاز طبیعی مایع و آمونیاک سبز به مدت ۲۵ سال موافقت کرد. «پیتر هایدکر»، مدیر اجرایی بازرگانی EnBW در مصاحبه ای گفت که این شرکت یک رزرو بلند مدت با ظرفیت ۳ میلیارد متر مکعب ال ان جی در سال، در پایانه ای در شهر شمالی Stade امضا کرد. این حدود یک چهارم ظرفیت کل ترمینال هاب انرژی هانسیتیگ و تنها کسری از نیاز آلمان است. آلمان در تلاش است تا منابع انرژی خود را متنوع کند و به تدریج گاز روسیه را با ال ان جی جایگزین کند. این معامله گام مهمی به سوی این استراتژی است که در آینده، آلمان قادر خواهد بود به هیدروژن سبز روی بیاورد. شرکت های انرژی مانند EnBW، اکنون به دنبال توافق هایی برای دسترسی به زیرساخت های برنامه ریزی شده واردات ال ان جی هستند. «یوهان کیلینگر»، مدیر عامل Hanseatic Energy Hub

از آلمانی ها خواسته شد برای صرفه جویی در مصرف گاز، دمای گرمایش را کاهش دهند

انجام دهد. سطح بحرانی ذخیره سازی گاز می تواند باعث واکنش بیشتر برای حفظ انرژی در آلمان، از جمله سهمیه بندی احتمالی گاز شود.

آلمان در حال حاضر در مرحله دوم هشدار قرار دارد و در صورت کاهش ذخایر گاز به سطوح بسیار پایین، ممکن است در وضعیت اضطراری سطح سه قرار گیرد.

«کلاوس مولر»، رئیس آژانس شبکه فدرال آلمان گفت: خانوارها و مشاغل آلمانی باید سطح گرمایش را کاهش دهند تا گاز بیشتری صرفه جویی کنند، زیرا زمستان در راه است و جریان گاز از روسیه قطع شده و باید مصرف خود را تا ۲۰ درصد کاهش دهند. اگر سطح گاز موجود در انبار تا اول فوریه سال آینده به کمتر از ۴۰ درصد برسد، این یک سطح بحرانی در نظر گرفته می شود و آلمان ممکن است مجبور شود اقدامات شدیدی مانند جیره بندی گاز

شرکت بازرگانی ترافیگورا: اروپا در سال آینده به حجم عظیمی از ال ان جی نیاز دارد

ارسال کرده است. رویترز تخمین می زند که ۷۲ درصد از کل محموله های ال ان جی ایالات متحده در ماه نوامبر به اروپا ارسال شده است. با این حال، کاهش قابل توجهی در محموله های گاز روسیه در سال جاری تاژوئن رخ نداد و این بدان معنا است که اروپا همچنان می تواند مقداری گاز روسیه را در اوایل سال جاری ذخیره کند. پیش از زمستان ۲۰۲۳/۲۰۲۴، شکاف عرضه گاز اروپا بدون گاز روسیه بسیار بیشتر خواهد شد. اگر روسیه از طریق تنها خط فعال باقیمانده از طریق اوکراین و از طریق ترکیش استریم گاز خود را متوقف کند، اروپا گاز روسیه را زیاد وارد نخواهد کرد.

شرکت بازرگانی ترافیگورا گفت که اروپا در سال آینده به حجم عظیمی از ال ان جی نیاز خواهد داشت، زیرا عرضه گاز خط لوله روسیه کاهش می یابد و اضافه کرد که انتظار دارد نوسانات در بازارهای گاز طبیعی و ال ان جی ادامه یابد. ترافیگورا در این بررسی گفت: اگرچه که اروپا می تواند با استفاده از ذخایر و کاهش تقاضا از خاموشی در زمستان جلوگیری کند، اما با توجه به کاهش شدید جریان از روسیه، باید در سال ۲۰۲۳ حجم عظیمی از ال ان جی را وارد کند. ایالات متحده در سال جاری حجم بی سابقه ال ان جی را به اروپا

گاز پروم: روسیه عرضه گاز طبیعی به چین را افزایش می دهد

سوئد، دانمارک و آلمان می گویند خرابکاری در خطوط لوله بود. دو کشور در سال های اخیر همکاری نزدیک داشته و روابط انرژی را تقویت کرده اند. پس از اینکه اروپا واردات زغال سنگ روسیه را متوقف کرد و اتحادیه اروپا واردات نفت خام از طریق دریا را تحریم کرد، اکنون چین بزرگترین خریدار برای صادرات انرژی روسیه است. اروپا اکنون تنها کسری از حجم گاز روسیه را در مقایسه با حجم واردات قبل از بحران بین روسیه و اوکراین دریافت می کند. بلومبرگ نیز گزارش داد که واردات انرژی چین از روسیه از جمله زغال سنگ، نفت و گاز طبیعی از زمان بحران بین روسیه و اوکراین به ۶۰ میلیارد دلار رسیده است که این رقم در مدت مشابه سال ۲۰۲۱، حدود ۳۵ میلیارد دلار بوده است.

گاز پروم روسیه روز پنجشنبه اعلام کرد به درخواست پکن جریان گاز طبیعی را به سمت شرق به چین افزایش می دهد. گاز پروم که از طریق خط لوله قدرت سیبری به چین گاز صادر می کند، گفت که حجم روزانه گاز به بالاترین حد خود (۱۶۱ درصد بیشتر از آنچه قبلا قرارداد شده بود) رسید. همزمان که روسیه در حال افزایش جریان گاز به سمت شرق است، حجم بسیار کمتری را از طریق یک خط لوله از طریق اوکراین و از طریق ترک استریم به سمت غرب به اروپا ارسال کرده است. در اوایل سال جاری، روسیه عرضه گاز به اروپا را از طریق نورد استریم به آلمان کاهش داد و ادعا کرد که تحریم ها مربوط به تعمیر توربین های گازی است. در پایان ماه سپتامبر، دو خط لوله نورد استریم ۱ و نورد استریم ۲ در دریای بالتیک منفجر شدند که محققین

هند برای افزایش واردات گاز طبیعی آماده می شود

تابستان آینده) ارزان نخواهد بود. این کشور همچنین برای تامین گاز با اروپا رقابت خواهد کرد و قیمت‌های بالاتر ناشی از تقاضای اضافی هند، می‌تواند پاکستان و بنگلادش را بیشتر در بدهی فرو ببرد.

هند جلساتی را برای استفاده کامل از برخی از قابلیت‌های تولید برق با سوخت گاز طبیعی خود برگزار کرده است. از بزرگترین شرکت تولید کننده برق هند، شرکت «NTPC Ltd»، خواسته شده است تا در صورت نیاز برای رسیدگی به تقاضای بالای برق در تابستان آینده، ۲ گیگاوات نیروگاه گازی آماده تولید با ظرفیت کامل در سال آینده داشته باشد.

سه منبع دولتی به رویترز گفتند که هند از شرکت‌های دولتی خود خواسته است واردات گاز طبیعی را افزایش دهند تا از کمبود در تابستان آینده جلوگیری کنند. این اقدام بار تقاضای بیشتری را بر بازارهای جهانی گاز طبیعی تحمیل می‌کند، زیرا اروپا در تلاش است تا خود را از کمبود انرژی در زمستان امسال و آینده محافظت کند. هند که نمی‌خواهد بحران برقش تکرار شود، گاز طبیعی را به عنوان یک حامل حیاتی از سبد انرژی خود شناسایی کرده است.

امسال، تولید برق گاز طبیعی هند تنها ۱/۵ درصد از کل تولید برق کشور را به خود اختصاص داده است و این می‌تواند باعث بحران برق دیگری شود. قیمت گاز طبیعی برای هند، به شدت افزایش یافته است و در حال حاضر، خرید گاز طبیعی (به منظور آماده شدن برای

تامین منابع گاز جایگزین و رفع شکاف‌های زیرساختی حیاتی در اروپا

قیمت‌های بسیار بالای انرژی در حال حاضر تأثیر جدی بر کیفیت زندگی و توسعه اقتصادی در اروپا گذاشته است. مطمئن‌ترین راه برای پایان دادن به اهرم انرژی روسیه بر اروپا، تسریع تحول سبز، کاهش تقاضای گاز و افزایش بهره‌وری انرژی است. با این حال، اروپا نمی‌تواند این تغییرات را یک شبه اجرا کند. این قاره باید تامین‌کنندگان جایگزین را توسعه دهد، زیرساخت‌های وارداتی غیر روسی ایجاد کند و کربن زدایی را هم تسریع بخشد تا امنیت انرژی و مقرون به صرفه بودن را افزایش دهد. تامین گاز از تامین‌کنندگان غیرروسی، تلاش‌های طولانی‌مدت کربن زدایی را حفظ می‌کند و از بازگشت به سوخت‌های کثیف‌تر در میان بحران انرژی جلوگیری می‌کند. کشورهای اروپایی برای تنوع بخشیدن به سیستم‌های انرژی خود، باید تعیین کنند که چه مقدار گاز روسیه را، از کجا می‌توان جایگزین کرد و همچنین چه زیرساخت‌های تازه‌ای برای امکان واردات جدید لازم است. اتحادیه اروپا باید شکاف عرضه گاز طبیعی مورد انتظار را به وضوح بیان کند تا فرصت‌های سرمایه‌گذاری برای بازیگران بازار مربوطه را شناسایی کند.

نواک روسیه راه اندازی پایانه ال ان جی قطب شمال ۲- را تا ۲۰۲۳ هدف قرار داده است

های بیشتر در روسیه را متوقف خواهد کرد. با این حال، در زمان آغاز بحران میان روسیه و اوکراین، کار بر روی واحد ال ان جی قطب شمال ۲- نسبتاً پیش رفته بود. همچنین ژاپن موافقت کرده است که ۲ میلیون تن در سال از ال ان جی قطب شمال ۲- وارد نماید.

«میخائیل گالوزین»، سفیر روسیه در توکیو در این ماه گفت: روسیه و ژاپن زمینه‌هایی برای همکاری سودمند دوجانبه از جمله در بخش انرژی دارند. ما امیدواریم که ژاپن در سال آینده، علاوه بر آنچه که قبلاً از ساخالین ۲- تامین می‌کرد، حجم بیشتری از ال ان جی روسیه دریافت کند.

به گفته مدیر اجرایی پروژه نواک، علی‌رغم تحریم‌های غرب و پیامدهای بحران میان روسیه و اوکراین، پایانه ال ان جی قطب شمال ۲- در شمال روسیه، همچنان طبق برنامه در مسیر تولید اولین گاز خود در دسامبر سال آینده قرار دارد.

ال ان جی قطب شمال ۲- شامل سه واحد با ظرفیت ترکیبی مایع سازی نزدیک به ۲۰ میلیون تن در سال است. اما نگرانی‌هایی وجود دارد که با توجه به تحریم‌های غرب و خروج شرکای بین‌المللی، تامین کنندگان مالی و پیمانکاران، این پروژه با مشکل مواجه شود. به عنوان مثال شرکت توتال انرژی فرانسه که ۱۰ درصد از سهام ال ان جی قطب شمال را در اختیار دارد، گفته است که سرمایه‌گذاری

باز راه اندازی خط لوله قدرت سیبری ۲ چین، جایگزین اتحادیه اروپا برای صادرات گاز روسیه خواهد شد

کشورهای اروپایی که تحریم‌های متعددی را علیه روسیه اعمال کرده‌اند، تصمیم گرفته‌اند نفت دریایی روسیه را با سقف قیمتی هر بشکه ۶۰ دلار (۵۷ یورو) ممنوع کنند و اکنون در حال بحث در مورد اعمال سقف قیمتی مشابه برای گاز روسیه هستند. سقف قیمت گاز طبیعی روسیه که انتظار می‌رود حدود ۲۰۰ یورو در هر مگاوات ساعت باشد، بحث‌هایی را در اتحادیه اروپا برانگیخته است و کشورهایی مانند آلمان، بلژیک و لهستان را از هم جدا کرده است. آلمان مدعی شد که سقف قیمت صادرات گاز روسیه تهدیدی برای امنیت عرضه گاز طبیعی خواهد بود، در حالی که بلژیک، لهستان و ایتالیا سقف قیمت راهی برای محافظت از مصرف کنندگان در برابر نوسانات قیمت می‌دانند. قیمت گاز طبیعی در هر مگاوات ساعت در حال حاضر حدود ۱۳۰ یورو است که از ۳۴۰ یورو در هر مگاوات ساعت در ماه اوت کاهش یافته است.

چین قرار است تا سال ۲۰۳۰ و پس از راه اندازی خط لوله قدرت سیبری ۲، از اتحادیه اروپا به عنوان مصرف کننده اصلی گاز طبیعی روسیه پیشی بگیرد.

این خط لوله که در حال ساخت است، گاز را از ذخایر یامال در غرب سیبری - منبع اصلی تامین گاز اروپا - به چین، بزرگترین مصرف کننده انرژی و سریع‌ترین مصرف کننده گاز در جهان می‌رساند. سال گذشته، این بلوک به طور متوسط حدود ۱۵۵ میلیارد متر مکعب گاز از روسیه وارد کرد که معادل ۴۵ درصد از کل واردات گاز آن است. پس از اینکه اتحادیه اروپا تصمیم گرفت محصولات هیدروکربنی روسیه را پس از شروع بحران میان روسیه و اوکراین در ۲۴ فوریه کنار بگذارد، این خط لوله مورد بررسی قرار گرفته است.

این بحران که اکنون در دهمین ماه خود قرار دارد، منجر به بحران انرژی بی‌سابقه بین روسیه و قدرت‌های غربی شده و فشار فزاینده‌ای بر بازارهای جهانی نفت و گاز طبیعی وارد کرده است.

چین به بازار هدف اصلی روسیه تبدیل می شود

روسیه که برای صادرات گاز طبیعی به اروپا متکی است، قصد دارد سهم از دست رفته بازار اروپا را با ارسال گاز طبیعی به آسیا، به ویژه چین، جبران کند. «الکساندر نواک»، معاون نخست وزیر روسیه نیز در سپتامبر گفت که پیش بینی می شود صادرات گاز طبیعی روسیه به کشورهای اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۲ به میزان ۵۰ میلیارد مترمکعب کاهش یابد.

خط لوله قدرت سیبری ۱، تنها خط لوله عملیاتی صادرات روسیه به آسیا، هنوز به ظرفیت کامل نرسیده است؛ در حالی که برنامه ریزی شده است که این خط لوله پس از رسیدن به ظرفیت کامل، ۳۸ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی را از روسیه به چین تحویل دهد. علاوه بر خط لوله قدرت سیبری ۱، روسیه قصد دارد خط لوله قدرت سیبری ۲ را نیز بسازد که انتظار می رود ساخت آن در سال ۲۰۲۴ آغاز شود و تا سال ۲۰۳۰ تکمیل شود. قدرت سیبری ۲ سالانه ۵۰ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی تحویل خواهد داد که در صورت رسیدن هر دو خط لوله قدرت سیبری به ظرفیت کامل، مجموع واردات گاز از روسیه به چین از طریق خط لوله به ۸۸ میلیارد متر مکعب خواهد رسید.

روسیه در حال حاضر حدود ۱۰ درصد از واردات سالانه گاز چین را از طریق خطوط لوله و کشتی های ال ان جی تامین می کند، اما با ارتقای ظرفیت برنامه ریزی شده، روسیه به تامین کننده اصلی گاز چین تبدیل خواهد شد. چین در حال حاضر تقریباً ۴۵ درصد گاز مورد نیاز خود را وارد می کند. این کشور برای تامین نیاز سالانه گاز خود به مقدار ۳۷۲ میلیارد متر مکعب، ۲۰۸ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی تولید و در سال ۲۰۲۱ بیش از ۱۶۰ میلیارد متر مکعب گاز وارد کرده است. این کشور در سال گذشته ۵۳/۲ میلیارد متر مکعب گاز از طریق خطوط لوله و ۱۰۹/۵ میلیارد متر مکعب ال ان جی وارد کرد.

استرالیا با ۴۳/۶ میلیارد متر مکعب، آمریکا با ۱۲/۴ میلیارد متر مکعب، قطر با ۱۲/۳ میلیارد متر مکعب و مالزی با ۱۱/۷ میلیارد متر مکعب ال ان جی از جمله تامین کنندگان ال ان جی چین هستند. همچنین این کشور ۳۱/۵ میلیارد متر مکعب گاز از طریق خطوط لوله از ترکمنستان، ۷/۶ میلیارد متر مکعب از روسیه، ۵/۹ میلیارد متر مکعب از قزاقستان، ۴/۳ میلیارد متر مکعب از ازبکستان و ۳/۹ میلیارد متر مکعب گاز از میانمار وارد کرده است.

پکن قصد دارد تا پایانه های ال ان جی خود را با افزودن ۳۴ پایانه جدید تا سال ۲۰۳۵ گسترش دهد و ظرفیت کل را به ۲۲۴ میلیون تن برساند.

۱۷ دسامبر ۲۰۲۲

بررسی تحولات هفتگی قیمت های جهانی گاز طبیعی

غلامعلی رحیمی

« تحلیل بازار گاز :

دلار (۳۸/۴ درصد) افزایش تا بیش از ۶/۶ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ افزایش یافت. همچنین قیمت تک محموله گاز طبیعی در بازار نیویورک طی دوره مذکور از یک روند افزایشی برخوردار بوده و از حدود ۵/۰۵ دلار در هر میلیون بی تی یو تا بیش از ۸/۲۸ دلار در هر میلیون بی تی یو افزایش یافت. قیمت تک محموله گاز طبیعی در بازار شیکاگو نیز از یک روند افزایشی برخوردار بوده و از حدود ۴/۷۰ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۸ دسامبر ۲۰۲۲، با ۱/۰۱ دلار (۲۱/۵ درصد) افزایش تا بیش از ۵/۷۱ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ افزایش یافت.

قیمت های تک محموله گاز طبیعی در بازار آمریکا (هنری هاب) طی هفته منتهی به ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ به رغم افزایش عرضه گاز طبیعی آمریکا در هفته منتهی به ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲، عمدتاً به دلیل افزایش تقاضای گاز طبیعی آمریکا در هفته منتهی به ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ و کاهش سطح ذخایر زیرزمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا طی هفته منتهی به ۹ دسامبر ۲۰۲۲، از یک روند افزایشی برخوردار بود. بر این اساس، قیمت تک محموله گاز طبیعی در بازار هنری هاب از حدود ۴/۷۷ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۸ دسامبر ۲۰۲۲، با ۱/۸۳

جدول ۱: روند تغییرات قیمت های تک محموله گاز طبیعی بازار آمریکا طی دوره ۸ دسامبر الی ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ - (دلار در هر میلیون بی تی یو)

۱۴ دسامبر	۱۳ دسامبر	۱۲ دسامبر	۹ دسامبر	۸ دسامبر	
۶/۶۰	۷/۱۶	۶/۷۲	۵	۴/۷۷	هنری هاب
۸/۲۸	۱۱/۶۹	۹/۴۹	۵/۴۴	۵/۰۵	نیویورک
۵/۷۱	۶/۰۲	۵/۷۲	۴/۹۲	۴/۷۰	شیکاگو

LNG در بازار شمال غرب اروپا طی دوره ۷ دسامبر الی ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ از یک روند کاهشی برخوردار بوده و از حدود ۳۶/۳۵ دلار در هر میلیون بی تی یو تا کمتر از ۳۳/۲ دلار در هر میلیون بی تی یو رسیده است.

قیمت تک محموله LNG در بازار شمال شرق آسیا طی دوره ۷ دسامبر الی ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ از یک روند افزایشی برخوردار بوده و از حدود ۳۰/۷ دلار در هر میلیون بی تی یو تا بیش از ۳۴/۱۶ دلار در هر میلیون بی تی یو افزایش یافته است. از سوی دیگر، قیمت تک محموله

جدول ۲: روند تغییرات قیمت های تک محموله LNG در بازارهای اروپا، آسیا و آمریکای لاتین طی دوره ۷ دسامبر الی ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ (دلار در هر میلیون بی تی یو)

تغییر	۱۴ دسامبر ۲۰۲۲	۷ دسامبر ۲۰۲۲	
۳/۴۵۵	۳۴/۱۶۵	۳۰/۷۱	منطقه شمال شرق آسیا
۳/۵۸۵	۳۴/۵	۳۰/۹۱۵	چین
۳/۷۵	۲۲/۰۵	۱۸/۳	هند
-۳/۱۵	۳۳/۲	۳۶/۳۵	منطقه شمال غرب اروپا
-۳/۱۵	۳۳/۲	۳۶/۳۵	ایتالیا
-۳/۱۵	۳۳/۲	۳۶/۳۵	یونان
-۳/۱۵	۳۳/۲	۳۶/۳۵	ترکیه
-۱۳/۳۶	۲۳/۴۹	۳۶/۸۵	آرژانتین
-۳/۲	۳۲/۲۴	۳۵/۴۴	برزیل
-۳/۲۵	۳۳/۳۸	۳۶/۶۳	شیلی

کانادا در مقایسه با میزان مشابه سال قبل در حدود ۶ درصد افزایش یافته است. تولید بازاری گاز طبیعی آمریکای طی دوره مذکور در حدود ۰/۱ درصد افزایش یافته و در سطح ۱۰۰/۲ میلیارد فوت مکعب در روز قرار گرفته است که در مقایسه با میزان مشابه سال قبل معادل ۳/۷ درصد بیشتر می باشد.

بر اساس گزارش موسسه بیکر هیوز، تعداد دکل های حفاری گاز طبیعی آمریکا در هفته منتهی به ۶ دسامبر ۲۰۲۲ در حدود ۱۵۳ دکل

تقاضای گاز طبیعی آمریکا در هفته منتهی به ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲ نسبت به هفته قبل از آن به میزان ۲/۲ درصد افزایش یافته است، که در این میان مصرف بخش نیروگاهی، خانگی و تجاری، صنعت و صادرات LNG با افزایش همراه بوده است. طی دوره ۸ دسامبر الی ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲، میزان واردات گاز طبیعی آمریکا از طریق خط لوله از کانادا به میزان ۰/۱ میلیارد فوت مکعب در روز افزایش یافته و در سطح ۵/۳ میلیارد فوت مکعب در روز قرار گرفته است. واردات گاز طبیعی از

جدول ۳: وضعیت عرضه و تقاضای گاز طبیعی آمریکا طی دوره ۸ دسامبر الی ۱۴ دسامبر ۲۰۲۲

متوسط حجم روزانه (میلیارد فوت مکعب)			
سال گذشته	هفته جاری	هفته گذشته	
۱۰۸/۴	۱۱۲/۵	۱۱۲/۴	تولید ناخالص
۹۶/۶	۱۰۰/۲	۱۰۰/۱	تولید بازاری
۵	۵/۳	۵/۲	واردات از کانادا
۰/۱	۰/۱	۰/۱	واردات LNG
۱۰۱/۷	۱۰۵/۶	۱۰۵/۴	کل عرضه
۹۰/۵	۹۳/۲	۹۰/۸	مصرف آمریکا
۲۹/۹	۳۱/۱	۳۰/۷	بخش نیروگاهی
۲۴/۸	۲۴/۶	۲۴/۶	بخش صنعت
۳۵/۸	۳۷/۵	۳۵/۵	بخش خانگی و تجاری
۵/۶	۵/۲	۵/۵	صادرات مکزیک
۷/۲	۷/۴	۷/۴	خود مصرفی/تلفات
۱۱/۹	۱۲/۴	۱۱/۸	صادرات LNG
۱۱۵/۳	۱۱۸/۲	۱۱۵/۶	کل تقاضا

بوده است که در مقایسه با هفته قبل از آن، حدود ۱/۳ درصد کاهش یافته است. همچنین تعداد دکل های حفاری در بخش نفت (که شامل تولید گازهای همراه نفت نیز می شود) طی دوره مذکور معادل ۰/۳ درصد کاهش یافته و در سطح ۶۲۵ دکل فعال قرار گرفته است.

جدول ۴: وضعیت دکل های حفاری فعال در بخش نفت و گاز آمریکا طی هفته منتهی به ۶ دسامبر ۲۰۲۲

میزان تغییر (درصد)		هفته منتهی به ۶ دسامبر ۲۰۲۲	
نسبت به هفته قبل	نسبت به میزان مشابه سال قبل		
-۰/۳	۳۲/۷	۶۲۵	دکل های بخش نفت
-۱/۳	۴۵/۷	۱۵۳	دکل های بخش گاز
-	-	۷۷۸	جمع کل دکل ها
۴	۸/۳	۲۶	دکل های حفاری عمودی
-۰/۴	۳۵/۹	۷۰۸	دکل های حفاری افقی
-۴/۲	۴۸/۴	۴۶	دکل های حفاری هدایت شونده (Directional)

بر اساس برآوردهای اداره اطلاعات انرژی آمریکا، میزان ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا طی هفته منتهی به ۹ دسامبر ۲۰۲۲ در حدود ۳۴۱۲ میلیارد فوت مکعب بود که نسبت به هفته قبل از آن بیش از ۵۰ میلیارد فوت مکعب کاهش یافته است. این ذخایر به میزان ۱۸ میلیارد فوت مکعب کمتر از میزان مشابه سال قبل در تاریخ ۹ دسامبر ۲۰۲۱ بوده و به میزان ۱۵ میلیارد فوت مکعب (۰/۴ درصد) کمتر از متوسط ۵ سال گذشته (۲۰۲۱-۲۰۱۷) می باشد. میزان متوسط ذخایر زیر زمینی گاز طبیعی آمریکا طی ۵ سال گذشته در حدود ۳۴۲۷ میلیارد فوت مکعب بوده است. در منطقه شرق، میزان ذخایر طی هفته منتهی به ۹ دسامبر ۲۰۲۲ نسبت به هفته قبل از آن به میزان ۱۲ میلیارد فوت مکعب کاهش یافته و در سطح ۸۲۲ میلیارد فوت مکعب قرار گرفته است و به میزان ۵ میلیارد فوت مکعب (۰/۶ درصد) از متوسط ۵ سال گذشته این منطقه کمتر می باشد. قیمت آتی های گاز طبیعی در بازار بورس آمریکا (آتی های ماه اول

برای تحویل در ماه ژانویه ۲۰۲۳) طی دوره ۵ دسامبر الی ۹ دسامبر ۲۰۲۲ از یک روند افزایشی همراه با نوسان برخوردار بود. بر این اساس قیمت آتی های گاز طبیعی در بازار بورس نایمکس از حدود ۵/۵۷ دلار در هر میلیون بی.تی.یو تا بیش از ۶/۲۵ دلار در هر میلیون بی.تی.یو در تاریخ ۹ دسامبر افزایش یافت. ذخایر در منطقه تولیدی (آلاباما، آرکانزاس، کانزاس، لوئیزیانا و...) به میزان ۲۱ میلیارد فوت مکعب کمتر از متوسط ۵ سال گذشته این منطقه یعنی ۱۶۰۹ میلیارد فوت مکعب بوده و نسبت به هفته قبل از آن به میزان ۱۳ میلیارد فوت مکعب کاهش یافته و در سطح ۱۵۸۸ میلیارد فوت مکعب قرار گرفته است. سطح ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی منطقه تولید به میزان ۳۴ میلیارد فوت مکعب (۲/۱ درصد) از میزان مشابه سال قبل در تاریخ ۹ دسامبر ۲۰۲۱ کمتر می باشد. سطح ذخایر زیر زمینی گاز طبیعی منطقه غرب آمریکا طی هفته منتهی به ۹ دسامبر ۲۰۲۲ نسبت به هفته قبل از آن به میزان

جدول ۵: روند تغییرات سطح ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا طی دوره ۲ دسامبر الی ۹ دسامبر ۲۰۲۲

مقایسه روند تاریخی				میزان ذخایر بر حسب میلیارد فوت مکعب			منطقه
متوسط ۵ سال گذشته (۲۰۲۱-۲۰۱۷)		۹ دسامبر ۲۰۲۱		میزان تغییر	۹ دسامبر ۲۰۲۲	۲ دسامبر ۲۰۲۲	
تغییر (درصد)	ذخایر (میلیارد فوت مکعب)	تغییر (درصد)	ذخایر (میلیارد فوت مکعب)				
-۰/۶	۸۲۷	۰	۸۲۲	-۱۲	۸۲۲	۸۳۴	شرق
۱/۲	۹۹۰	۱/۵	۹۸۷	-۲۶	۱۰۰۲	۱۰۲۸	غرب
-۱/۳	۱۶۰۹	-۲/۱	۱۶۲۲	-۱۳	۱۵۸۸	۱۶۰۱	تولید
-۰/۴	۳۴۲۷	-۰/۵	۳۴۳۰	-۵۰	۳۴۱۲	۳۴۶۲	مجموع

عرضه انرژی (رکورد واردات LNG)، از حدود ۴۱/۶ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۱۲ دسامبر ۲۰۲۲ تا کمتر از ۳۵/۱ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۱۶ دسامبر کاهش یافت. عوامل متعددی در حفظ سطوح بالای قیمتها در بازار اروپا نقش داشته اند که عبارتند از:

- تشدید رقابت برای خرید LNG در پی افزایش تقاضای چین با ورود موج سرما
- افزایش تقاضای گاز طبیعی در پی شروع یخبندان در بازار اروپا
- برداشت از ذخیره سازی های گاز طبیعی در بازار اروپا و کاهش سطح این ذخایر به دلیل هوای سرد
- تلاش سران اروپا برای تعیین سقف قیمتی گاز که می تواند منجر به تشدید بحران عرضه گاز شود
- هشدار رئیس جمهور روسیه مبنی بر قطع صادرات نفت و گاز روسیه به بازارهای جهانی در صورت تصویب سقف قیمتی
- کاهش تولید برق هسته ای در فرانسه (EDF) و فشار تقاضا برای گاز طبیعی
- پیش بینی آژانس بین المللی انرژی مبنی بر تداوم بحران در بازارهای گاز طبیعی تا سال ۲۰۲۳ با کاهش بیشتر عرضه روسیه به اروپا
- افزایش نگرانی ها از کافی نبودن عرضه جهانی گاز طبیعی برای جایگزینی کاهش عرضه روسیه به بازار اروپا

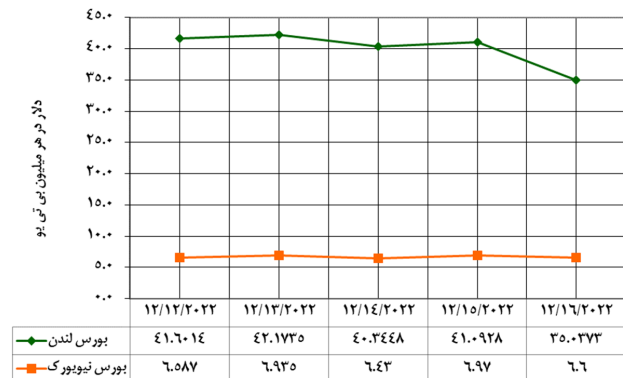
« منابع و مأخذ:

- 1-Argus LNG Daily, 7 Dec 2022.
- 2-Argus LNG Daily, 14 Dec 2022.
- 3-Natural Gas Weekly Update, 15 Dec 2022, EIA
- 4-www.eia.doe.gov
- 5-Weekly Underground Natural Gas Storage Report, EIA

۲۶ میلیارد فوت مکعب کاهش یافته و در سطح ۱۰۰۲ میلیارد فوت مکعب قرار گرفته است که معادل ۱۲ میلیارد فوت مکعب بیشتر از متوسط ۵ سال گذشته این منطقه می باشد. بطور کلی سطح ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا که معادل ۳۴۱۲ میلیارد فوت مکعب می باشد، در محدوده تاریخی ۵ سال گذشته قرار دارد.

قیمت آتی های گاز طبیعی در بازار بورس آمریکا (آتی های ماه اول برای تحویل در ماه ژانویه ۲۰۲۳) طی دوره ۱۲ دسامبر الی ۱۶ دسامبر ۲۰۲۲ از یک روند نوسانی برخوردار بود. بر این اساس قیمت آتی های گاز طبیعی در بازار بورس نایمکس ابتدا از حدود ۶/۵۸۷ دلار در هر میلیون بی تی یو تا بیش از ۶/۹۷ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۱۵ دسامبر افزایش یافت، ولی مجدداً روندی نزولی در پیش گرفته و تا حدود ۶/۶ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۱۶ دسامبر کاهش یافت.

نمودار ۱: روند تغییرات قیمت آتی های گاز طبیعی در بازارهای آمریکا و اروپا طی دوره ۱۲ دسامبر الی ۱۶ دسامبر ۲۰۲۲

قیمت گاز طبیعی در بازار اروپا طی هفته گذشته از یک روند کاهشی همراه با نوسان برخوردار بوده و به دلیل تعویق مجدد اعمال سقف قیمتی گاز روسیه توسط رهبران اروپا، پیش بینی گلدمن ساکس مبنی بر کاهش ۳۰ درصدی قیمت گاز طبیعی اروپا در ۳ ماهه اول ۲۰۲۳ به دنبال بهبود عرضه و گام های اتحادیه اروپا برای افزایش

آغاز تولید میدان کاریش و تاثیر آن بر توان رقابتی رژیم صهیونیستی در بازار گاز

مریم شهلایی

شکل ۱: تحولات گاز در اسرائیل

« ۱. مقدمه

رژیم صهیونیستی از سال ۲۰۱۷ اکتشافات در دریای مدیترانه را با جدیت بیشتری دنبال کرده است. تولید گاز طبیعی خشک از ۴۸ میلیارد فوت مکعب در سال ۲۰۱۲ به روزانه ۳۷۰ میلیارد فوت مکعب در ۲۰۱۹ افزایش یافته است. با وجود اینکه حجم گاز افزایش یافته اما رژیم صهیونیستی امکانات صادراتی در مقیاس بزرگ ندارد. پتانسیل ذاتی صادرات گاز از شرق مدیترانه، از جمله رژیم صهیونیستی، به عنوان جایگزینی برای گاز روسیه قابل بحث است. این امر مستلزم توسعه مداوم میادین گازی در منطقه و همچنین راه‌هایی برای انتقال گاز به اروپا است. توان رقابتی منابع مدیترانه شرقی منوط به یافتن راه حل‌های فنی برای انتقال گاز به اروپا پیدا است و در نتیجه آن، شرکت‌های گاز قادر خواهند بود به توافق‌های بلندمدت با اروپایی‌ها دست یابند که توسعه میدان‌های گازی موجود و ادامه حفاری برای یافتن میدان‌های جدید را توجیه می‌کند.

« ارزیابی گزارش: نکات محوری: چشم انداز تولید گاز در رژیم صهیونیستی

چشم انداز تولید گاز در رژیم صهیونیستی

موفقیت Noa-1 و Mari-B به رونق اکتشاف در مدیترانه شرقی دامن زد. در سال ۲۰۰۹، با مشارکت نوبل انرژی، کشف میدان تمر در ۹۰ کیلومتری غرب حیفا اعلام شد. همراه با میدان کوچکتی که در همان سال کشف شد، این مشارکت منجر به کشف حدود ۲۵۰ میلیارد متر مربع ذخایر قابل بازیافت گاز شد. در سال ۲۰۱۰، سازه لویاتان توسط نوبل انرژی و شرکای آن در ۳۰ کیلومتری غرب تامار، با حدود ۵۰۰ میلیارد متر مکعب ذخایر قابل بازیافت کشف شد و این بزرگترین کشف جهانی گاز طبیعی در این دهه بوده است. طی چند سال بعد، مقادیر بیشتری گاز در میادین کاریش، طنین، دلفین، تمر جنوب غربی و آفرودیت-ایشایی کشف شد. ذخایر ۱/۷۵ تریلیون فوت مکعبی این میدان بسیار کمتر از حجم تخمین زده شده در دو میدان تولیدی رژیم صهیونیستی، لویاتان (۳۵ تریلیون فوت مکعب) و تامار (۷/۱ تریلیون فوت مکعب) است.

« گزینه‌های صادرات رژیم صهیونیستی: صادرات از طریق پایانه‌های ال ان جی مصر:

میادین تمر، لویاتان و کاریش به ترتیب در سال‌های ۲۰۱۳، ۲۰۲۰ و ۲۰۲۲ تولید خود را آغاز کردند. به لطف تولید در میادین تمر و لویاتان، رژیم صهیونیستی در سال ۲۰۱۹ به صادرکننده خالص گاز تبدیل شد. با تکمیل پروژه‌های توسعه در لویاتان و کاریش/تانین و امکان تولید حجم بیشتر، تولید از سال ۲۰۲۰ به بعد به طور قابل توجهی افزایش یافته است. در فوریه ۲۰۲۱، انرژی ژن ظرفیت میادین کاریش و طنین را ۸ میلیارد مترمکعب در سال اعلام کرد و انتظار دارد اوج فروش نفت و گاز حدود ۷/۸ میلیارد مترمکعب در سال باشد. در آگوست ۲۰۲۱، شرکت حفاری دلک اعلام کرد که در نیمه اول ۲۰۲۱، صادرات به اردن و مصر ۵۳ درصد از فروش گاز میدان لویاتان را به خود اختصاص داده است. علاوه بر این، لویاتان در مسیر تولید ۱۰/۸ میلیارد مترمکعب است که از ۱۰/۲ میلیارد مترمکعب پیش‌بینی شده قبلی، بیشتر است. طبق گزارش‌های فیچ سولوشن، رژیم صهیونیستی در سال ۲۰۱۹، ۱۰/۸ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی تولید کرده که تمام این حجم از میدان تمر تامین شده است. رشد تولید گاز با شروع میدان کاریش در سال ۲۰۲۲، ادامه خواهد داشت، شوروون نیز به دلیل تقاضای بالا به افزایش تولید در میدان لویاتان ادامه خواهد داد. در حال حاضر، سالانه حدود ۲۱ میلیارد متر مکعب گاز تولید می‌شود که بیش از ۹ میلیارد متر مکعب آن به مصر و اردن صادر می‌شود. منابع داخلی عمدتاً برای تولید برق، در کنار برخی مصارف صنعتی، استفاده می‌شود.

پس از پایان کشمکش‌ها بین رژیم صهیونیستی و لبنان، در نهایت توسعه میدان گاز طبیعی کاریش مسیری رو به جلو برای بهره‌برداری از اکتشافات کوچکتر در این حوضه است. حتی پیش از افزایش اخیر در قیمت گاز، انرژی، به این نتیجه رسید که بهترین راه برای بهره‌برداری از این میدان این است که توسعه آن را به دو میدان کوچک دیگر در منطقه، کاریش شمالی و طنین پیوند دهد. انرژی این

شکل ۲: میدان های گازی تحت کنترل رژیم صهیونیستی

پروژه را از طریق یک شناور ذخیره-سازی (FPSO)، با ظرفیت تصفیه گاز ۸ میلیارد متر مکعب در سال و ظرفیت ذخیره سازی مایعات ۸۰۰ هزار بشکه توسعه خواهد داد که این مقدار به برآورده کردن تقاضای انرژی فزاینده رژیم اشغال گر قدس کمک می کند. شناور ذخیره سازی (FPSO) برای اتصال به شبکه گاز داخلی از طریق خط لوله ای به طول ۹۰ کیلومتر به تأسیسات خشکی رژیم صهیونیستی متصل می شود. در حال حاضر گاز حاصل از توسعه کاریش /طنین برای تغذیه بازار داخلی برنامه ریزی شده است. مزیت دیگر شناور پاور انرژین این است که بدون نیاز به تغییر مکان شناور، می توان آن را با سهولت به میدان های اضافی در منطقه ای که انرژی دارای مجوز است متصل کرد. با اجرای دقیق چنین بهره برداری، این شرکت امیدوار است که جریان تولید را ثابت نگه دارد و کاهشی را که در طول عمر پانزده ساله یک میدان مجزا رخ می دهد را جبران کند. در نهایت، در صورت موجود بودن گاز مازاد برای صادرات، این حجم به عنوان اولین مشتری در اختیار مصر قرار می گیرد، اگرچه شرایط خرید برای

کاریش و طنین به انرژی اجاره صادرات از این دو میدان را نمی دهد. داده های ارائه شده توسط وزارت انرژی نشان می دهد که قبل از کشف اخیر انرژی، ذخایر گاز اثبات شده رژیم صهیونیستی بالغ بر ۹۲۱ میلیارد متر مکعب است، در حالی که حداکثر نیاز رژیم صهیونیستی به گاز در ۲۵ سال آینده از ۵۰۰ میلیارد متر مکعب بیشتر نخواهد شد. رژیم صهیونیستی در حال حاضر حدود ۱۰ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی در سال صادر می کند که بخشی از آن برای استفاده در نیروگاه ها به اردن می رود؛ با این حال هر از چند گاهی پارلمان اردن خواستار لغو توافق با رژیم صهیونیستی است. بقیه گاز نیز به مصر می رود. بخش بزرگی از آن نیز به تأسیسات مایع سازی در سواحل مدیترانه و از آنجا به اروپا ارسال می شود. برخی کارشناسان معتقد هستند که رژیم صهیونیستی علاوه بر آنچه که در حال حاضر به اردن و مصر می دهد، می تواند سالانه ۱۰ تا ۲۵ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به اروپا عرضه کند که این امر مستلزم گسترش حفاری، توسعه و بهبود مسیرهای انتقال گاز به اروپا است. با این حال گزارش آدیری ۲ نشان می دهد که از سال ۲۰۱۲ تنها سه حفاری جستجوی گاز در آب های تحت اشغال رژیم صهیونیستی انجام شده است که دو مورد آن در سال ۲۰۱۳ و یکی از آن ها در سال ۲۰۱۹ صورت گرفته است.

انتظار می رود افزایش تولید از لویاتان و تولید جدید از میادین طنین و کاریش، حجم صادرات آن ها را تا سال ۲۰۲۳ به ۱۵/۵ میلیارد متر مکعب افزایش دهد. احتمالاً در آینده افزایش بیشتری از توسعه فاز B1 لویاتان حاصل خواهد شد.

تاخیر در شروع میدان کاریش زمینه صادرات گاز به مصر را در کوتاه مدت کاهش داده است. با این وجود، انتظار می رود صادرات خالص در سال ۲۰۲۲ به ۱۳ میلیارد متر مکعب برسد.

مصرف گاز طی ۱۰ سال آینده به دلیل در دسترس بودن گاز جدید از میادین تمر، لویاتان و کاریش /طنین و قراردادهای مربوط به آنها، رشد قابل توجهی خواهد داشت. به دلیل برنامه های رژیم صهیونیستی

	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۵	۲۰۲۶	۲۰۲۷	۲۰۲۸	۲۰۲۹	۲۰۳۰
تولید گاز طبیعی	۱۴/۷	۱۹/۰	۲۳/۸	۲۶/۸	۲۷/۸	۲۷/۳	۲۶/۷	۲۶/۲	۲۵/۷	۲۵/۲	۲۴/۷
% تغییرات نسبت سال قبل	۴۷/۳	۲۹/۸	۲۴/۸	۱۲/۹	۳/۸	-۲	-۲	-۲	-۲	-۲	-۲
مصرف گاز طبیعی	۹/۹	۱۰/۵	۱۰/۹	۱۱/۳	۱۱/۷	۱۲/۰	۱۲/۴	۱۲/۷	۱۳/۱	۱۳/۵	۱۳/۹
% تغییرات نسبت سال قبل	۵	۶	۴	۴۴	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳
صادرات گاز طبیعی	۴/۸	۸/۶	۱۲/۹	۱۵/۵	۱۶/۲	۱۵/۳	۱۴/۴	۱۳/۵	۱۲/۶	۱۱/۷	۱۰/۷
% تغییرات نسبت سال قبل	۷۵۴/۳	۷۸/۶	۵۰/۲	۲۰/۴	۴/۴	-۵/۶	-۵/۹	-۶/۳	-۷/۲	-۷/۸	-۸/۵

تقاضای داخلی نسبتاً کم آن را تأمین و در عین حال بیشتر محمولات رژیم صهیونیستی را به خارج از قبرس صادر می‌کند. پس از مخالفت آمریکا، احداث این خط لوله برای انتقال گاز رژیم صهیونیستی به یونان عملاً کنار گذاشته شد و امکان سنجی توسعه پروژه خط لوله EastMed از رژیم صهیونیستی به یونان و ایتالیا از مسیر قبرس هنوز مشخص نیست. بنا بر گزارش‌ها، یکی از احتمالات دیگر احداث یک خط لوله زیر آب به ترکیه، که دارای خط لوله برای انتقال گاز به اروپا است، می‌باشد. روش دیگر احداث یک خط لوله مستقیم از مخازن در دریا به تاسیسات مایع سازی در مصر و گسترش جریان در امتداد خطوط لوله زمینی به مصر است.

به نظر می‌رسد که نخبگان سیاسی در مورد آغاز صادرات گاز به اروپا به اجماع رسیده‌اند و بحران سیاسی مداوم رژیم صهیونیستی نباید اجرای آن را به خطر بیندازد. با این حال بحث در مورد افزایش حجم مجاز صادرات، حداقل در مورد گاز به دست آمده از ذخایر جدید ادامه دارد. موافقان طرح افزایش صادرات بر فرصتهای سیاسی و اقتصادی تأکید دارند و بر این باور هستند که تا زمانی که مشتریان به خرید علاقمند هستند، باید صادرات افزایش یابد؛ آن‌هم در دوره‌ای که کشورها به دنبال دور شدن تدریجی از سوخت فسیلی هستند. با این حال، مخالفان نسبت به استمرار تمایل به گاز رژیم صهیونیستی شک دارند، از این رو سرمایه‌گذاری‌های عظیم در راستای ایجاد مسیرهای صادرات منطقه‌ای را نمی‌دانند. برخی دیگر معتقدند که مهمترین هدف حفظ ذخایر گاز است تا بتوان تقاضای فزاینده داخلی را در چند دهه آینده برآورده کرد. طبق قوانین موجود در رژیم صهیونیستی، ۵۴۰ میلیارد متر مکعب گاز (حدود ۶۰ درصد ذخایر اثبات شده) برای بازار داخلی در نظر گرفته شده است و بنابراین نمی‌توان آن را در برنامه‌های صادراتی گنجانده.

در حال حاضر هیچ قراردادی با دریافت کنندگان گاز در اروپا امضا نشده و جزئیاتی در مورد قیمت گاز فروخته شده به اتحادیه اروپا ارائه نشده است. توسعه مستمر میادین گازی رژیم صهیونیستی و گسترش زیرساخت‌های آن (خطوط لوله و تاسیسات ال ان جی شناور)، پتانسیل صادرات این کشور را بیشتر خواهد کرد و بستن قراردادهای جدید و بلندمدت این مسیر را هموار می‌کند. با این حال دولت رژیم صهیونیستی قصد دارد تقاضای داخلی این کشور را در اولویت قرار دهد. با وجود اهمیت تجاری فزاینده آن، اهمیت فروش گاز به شرکای خارجی عمدتاً ماهیت سیاسی دارد، زیرا مقامات رژیم امید دارند که بتوانند از این طریق روابط خود را در منطقه توسعه دهند.

برای حذف کامل زغال سنگ در تولید برق تا سال ۲۰۲۵ این احتمال وجود دارد که پیش بینی‌ها به سمت بالا گرایش پیدا کند.

« نقطه نظر کارشناسی مؤسسه

حجم قابل دستیابی از میادین گازی برای رژیم صهیونیستی قابل توجه است اما از نظر جهانی خیر. هر چند مقامات غربی باید انتظار اینکه چنین تحولاتی به کاهش بحران جهانی انرژی کمک می‌کند را کاهش دهند. برای مقایسه، لویاتان حدود ۱۲ میلیارد متر مکعب در سال و تمر کمتر از ۱۰ میلیارد متر مکعب تولید می‌کند، در حالی که تقاضای سالانه اروپا برای گاز حتی قبل از بحران اوکراین حدود ۴۰۰ میلیارد متر مکعب بود و روسیه بیش از ۴۰ درصد از این مقدار را تأمین می‌کرد. واضح است که افزایش صادرات رژیم صهیونیستی کمترین تأثیر را بر این عدم تعادل خواهد داشت. با این وجود، برنامه ریزان در حال بررسی راه‌هایی برای افزایش تولید رژیم صهیونیستی هستند. به عنوان مثال، حجم لویاتان با افزایش متناسب اندازه پلت فرم ساحلی آن می‌تواند رشد کند. با این حال با آغاز استخراج گاز از میدان گازی کاریش و امضای توافقنامه سه جانبه بین رژیم صهیونیستی، مصر و اتحادیه اروپا، احتمال اینکه این رژیم در سال ۲۰۲۲ بتواند سالانه ۱۰ میلیارد متر مکعب گاز به اروپا صادر کند، بسیار بیشتر شده است.

در شرایط بحران کنونی در بازار گاز اتحادیه اروپا و فرآیند گذار انرژی، اتحادیه اروپا تلاش می‌کند تا دولت‌ها و شرکت‌های مختلف را به گسترش زیرساخت‌های انرژی در منطقه تشویق کند. در حال حاضر رژیم صهیونیستی شاید بتواند از دو مسیر حجم بیشتری از گاز را صادر کند: از طریق خط لوله به اردن (جایی که ۸۰ درصد برق توسط گاز رژیم صهیونیستی تولید می‌شود) و مصر (بازار انرژی داخلی که ظاهراً از ۷۵ تریلیون متر مکعب ذخایر گاز کشور و تولید سالانه ۶۵ میلیارد متر مکعب برآورد شده به اندازه کافی تغذیه نمی‌شود). در نهایت این رژیم شاید بتواند از یک تاسیسات شناور ال ان جی در سواحل تحت کنترل خود برای بارگیری گاز لویاتان استفاده کند، اگرچه دریای مواج در زمستان می‌تواند این رویکرد را دشوار و غیرممکن کند. برخی بر این باور هستند که ایجاد تاسیسات مایع سازی فراساحلی در دریا سریع‌ترین و کارآمدترین روش است. این امر رژیم صهیونیستی را در صادرات گاز کاملاً مستقل می‌کند. و دیگر نیازی به مصر یا ترکیه نخواهد داشت و این انعطاف پذیری سبب سهولت در تصمیم‌گیری می‌شود که گاز را به چه کسی دهد. روش دیگر، خط لوله‌ای به قبرس است، جزیره‌ای که یک کشتی ال ان جی

بررسی مکانیزم پیشنهادی کمیسیون اروپا در ایجاد محدودیت قیمت پویا برای گاز روسیه

مهديه ابوالحسنى چيمهء

« ۱- طرح مسئله

بحران میان روسیه و اوکراین نقطه عطفی برای نظم سیاسی در اروپا بوده منجر به ارزیابی مجدد سیاست انرژی اتحادیه اروپا شده است. در دهه‌های گذشته فراوانی و، در دسترس بودن گاز روسیه، قیمت گاز طبیعی در اتحادیه اروپا را پایین نگه داشته و به رقابت پذیری صنایع انرژی در اتحادیه اروپا کمک کرده است؛ در حالیکه بحران کنونی وابستگی اتحادیه اروپا (به ویژه برخی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا مانند آلمان، اتریش، بلغارستان، اسلواکی، اسلوانی، جمهوری چک و مجارستان) را به روسیه به عنوان عرضه کننده ای مطمئن آشکار کرده است.

بحران کنونی و وابستگی بالای اتحادیه اروپا به گاز روسیه، بحث‌هایی در خصوص مناسب‌ترین واکنش در قبال گاز روسیه را در پی داشته است.

گزینه‌های مورد بحث در بخش انرژی شامل طیف وسیعی از تحریم‌های مستقیم، وضع تعرفه‌ها و اعمال سقف قیمت برای صادرات نفت و گاز روسیه می‌شود. کمیسیون اروپا، مکانیسمی را با هدف مهار نوسانات قیمت و جلوگیری از افزایش شدید آن در بزرگترین بازار گاز اتحادیه اروپا و معاملات مشتقات در منطقه پیشنهاد کرده است.

« ۲- تحلیل و ارزیابی

در طول سه دهه گذشته، اتحادیه اروپا یک استراتژی هماهنگ برای آزادسازی بازار گاز با هدف تضمین رقابت بین عرضه کنندگان و دسترسی به قیمت‌های مشابه برای همه مصرف کنندگان در سراسر بلوک اتخاذ کرده است. در نتیجه، TTF و سایر هاب‌ها در سراسر اروپا، بازارهایی کاملاً غیرقابل تنظیم هستند. این بدان معنا نیست که روند معاملات در TTF و سایر بورس‌ها مشمول مقررات نیست، بلکه ۱۰ سال پیش در پی بحران مالی، مقرراتی برای جلوگیری از دستکاری بازار و تضمین ثبات مالی در بازارهای انرژی که پیش از آن بسیار کنترل نشده بودند، وضع شد.

بازارها توسط فعالان بازار راه‌اندازی شدند و آژانس‌های گزارش دهنده قیمت برای ارزیابی وارد شدند و سپس بورس‌های الکترونیکی (آتی و اسپس فیزیکی) ایجاد شدند تا امکان معاملات

ناشناس را فراهم کنند. بورس‌ها و تا حدی آژانس‌های گزارش دهنده قیمت، عملکردی تنظیم شده دارند اما قوانین روی اصول فرآیندی و مالی متمرکز است و قیمت تنظیم نمی‌شود. اگر مرجعی اعلام نماید که قیمت TTF بعنوان مثال در یک بورس نمی‌تواند بالاتر از یک سطح معین باشد، آنگاه این معاملات به معاملات فرابورس (OTC) بین طرف‌های مقابل منتقل می‌شود؛ بدون هیچ نظارتی بر بازار فرابورس، محدود کردن این قیمت‌ها تقریباً غیرممکن است. تا به امروز، هیچ مرجعی تلاش نکرده است که قیمت عمده فروشی گاز را محدود کند. در صورت تلاش در این زمینه، گاز و به ویژه ال‌ان‌جی، به سادگی به بازارهایی که قیمت آن بدون سقف و در نتیجه بالاتر بود (به احتمال زیاد در آسیا) سرازیر شدند.

قیمت عمده فروشی برق در اتحادیه اروپا و بریتانیا بر اساس هزینه نهایی شکل می‌گیرد. این بدان معنی است که قیمت با هزینه تولید آخرین نیروگاه مورد نیاز برای برآوردن تقاضا تعیین می‌شود. با این حال، این وضعیت در شرایط استثنایی مانند سال ۲۰۲۲ می‌تواند، به نتایج قیمت بسیار بالایی منجر شود. در حال حاضر، به دلایلی نظیر کمبود آب، تعمیرات هسته‌ای و باد کمتر از حد انتظار در تابستان، نیروگاه‌های گازسوز در سیستم برق اروپا تولیدکنندگان هزینه نهایی هستند و با توجه به افزایش قیمت گاز به دلیل کاهش عرضه از روسیه، هزینه نهایی تولید برق در سطوح بسیار بالا و توسط نیروگاه‌های گازی تعیین می‌شود. در نتیجه، تأمین کنندگان منابع برق کم‌هزینه (تجدیدپذیرها، نیروگاه‌های هسته‌ای عملیاتی) حاشیه سود فوق‌العاده‌ای به دست می‌آورند. در نتیجه‌ی این مکانیسم قیمت گذاری، یکی از گزینه‌های کاهش قیمت برق این است که دولت‌ها و/یا تنظیم‌کننده‌ها قیمت موثر گازی که تولیدکنندگان برق دریافت می‌کنند را محدود کنند که این امر به نوبه خود قیمت عمده‌فروشی برق را پایین می‌آورد. اما این روند برای مالیات دهندگان هزینه دارد، زیرا تولیدکنندگان برق همچنان باید گاز را به قیمت عمده بخرند در حالیکه نمی‌توانند هزینه را به مصرف کنندگان منتقل کنند.

یک راه‌حل پایدارتر در بلندمدت، تغییر طراحی بازار در بازار عمده فروشی برق است تا قیمت عمده فروشی برق بر اساس هزینه تولید آخرین تولیدکننده تعیین نشود. در واقع هدف کلی این است که

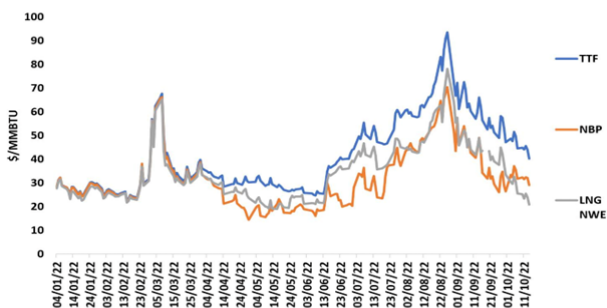

تقاضای باقیمانده اتحادیه اروپا است که در برخی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا، مانند آلمان، نمی‌توان آن را در کوتاه‌مدت با هیچ عرضه‌کننده دیگری جایگزین کرد. در عین حال، با توجه به زیرساخت‌های خط لوله موجود در حال حاضر، اتحادیه اروپا تنها خریدار خارجی بالقوه گاز روسیه از میدین گازی سبیری غربی است، اما تاکنون از قدرت در قالب یک انحصار استفاده نکرده است. اتحادیه اروپا می‌تواند از طریق یک خریدار واحد از قدرت بازار خود استفاده و گاز را به طور مشترک خریداری کند. اخیراً کمیسیون برای افزایش انعطاف‌پذیری و قدرت نفوذ خود در مذاکرات با عرضه‌کنندگان گاز جایگزین، در نظر دارد پلت فرم خرید مشارکتی خود که پر کردن ذخایر گاز را هماهنگ می‌کند، تقویت کند. این طرح کشورهای عضو را ملزم به خرید مشترک گاز به میزان حداقل ۱۵ درصد از ذخیره‌سازی خود کرده و به شرکت‌ها اجازه می‌دهد یک کنسرسیوم اروپایی تشکیل دهند؛ هرچند منابع عرضه روسیه از مشارکت مستثنی خواهند بود.

از طرفی رهبران اتحادیه اروپا ظاهراً به دلیل بالاتر بودن قیمت TTF نسبت به دیگر قیمت‌ها و ال‌ان‌جی، معتقدند که TTF دیگر نماینده‌ای برای قیمت گاز بازار اروپا نیست. هرچند باور رهبران اتحادیه اروپا و تحلیل مفروض پشت نقل قول‌ها تا حد زیادی نادرست است، لیکن این نظر به طور کامل استدلال‌های مربوط به چرایی این موضوع را پوشش نمی‌دهد.

شکل ۱: قیمت گاز اروپا

Source 1: Argus Media

در آغاز ماه آوریل، شکاف بین قیمت TTF، NBP و LNG NWE باز شد که این قیمت‌ها در قیاس با TTF کاهش زیادی داشتند. در چنین شرایطی رهبران اروپایی قیمت TTF را مقصد دانسته و گفتند معیار مناسبی برای گاز اروپا نیست. هرچند، ازدحام هم در اینترکانکتور صادرات گاز به بلژیک و هلند و هم در پایانه‌های

قیمت برق صرفاً توسط قیمت گاز تعیین نشود. کمیسیون اروپا و رهبران سیاسی اتحادیه اروپا جلسات متعددی را در خصوص سطوح بالای قیمت عمده فروشی گاز، به ویژه TTF برگزار کرده‌اند. کمیسیون اروپا در تاریخ ۱۸ اکتبر ۲۰۲۲ بیانیه‌ای را شامل تعدادی پیشنهاد برای مقابله با بحران انرژی منتشر کرد. مکانیسم موقت طراحی شده، محدودیت قیمت پویا را برای معاملات در TTF هلند، که شاخص اصلی آن معیاری برای کل گاز معامله شده در اروپا است، در نظر می‌گیرد. به گفته کمیسیون اروپا، این امر به جلوگیری از افزایش و نوسانات شدید قیمت‌ها و همچنین گمانه‌زنی‌هایی که می‌تواند سبب بروز مشکلاتی برای عرضه گاز طبیعی به برخی کشورهای عضو شود، کمک خواهد کرد. هدف از این مکانیسم، محافظت از شرکت‌های انرژی منطقه در برابر افزایش شدید قیمت و کمک به امنیت عرضه آنها در میان مدت است. محدودیت قیمت پویا در حالی اعمال می‌شود که اتحادیه اروپا بر روی معیار جدیدی برای قیمت ال‌ان‌جی کار می‌کند. به گفته ایشان، یک معیار قیمت مبتنی بر ال‌ان‌جی، مبنای دقیق‌تری برای معاملات ال‌ان‌جی خواهد بود و شاخص قیمت شفاف‌تری را برای آن ارائه می‌دهد. این شاخص باید به موقع و برای ذخیره‌سازی بعدی در اوایل سال ۲۰۲۳ در دسترس قرار گیرد. محدودیت پویا در قیمت ال‌ان‌جی باید به گونه‌ای باشد که از ادامه جریان به اروپا اطمینان حاصل شود.

روسیه قدرت بازار قابل توجهی در بازارهای گاز طبیعی اتحادیه اروپا دارد و با اقدامات خود می‌تواند بر قیمت‌های هاب اتحادیه اروپا تأثیر گذارد. از آنجایی که معمولاً قیمت‌های پرداخت شده تحت قراردادهای عرضه موجود، در بازارهای گاز اتحادیه اروپا برای قیمت‌های تک محموله‌ای شاخص سازی می‌شود، روسیه از چنین تأثیری بر قیمت‌ها سود می‌برد. بنابراین به نفع روسیه است که مقدار عرضه را به روشی مشابه که یک انحصارگر با محدود کردن مقادیر و افزایش قیمت‌ها برای افزایش سود انجام می‌دهد، محدود کند. روسیه از اواسط سال ۲۰۲۱ قدرت خود را برای اثرگذاری بر قیمت گاز اتحادیه اروپا نشان داده است. در حال حاضر، با توجه به اینکه پایانه‌های گازی سازی مجدد ال‌ان‌جی در اروپا نزدیک به ظرفیت هستند، عرضه ال‌ان‌جی نمی‌تواند کمک بیشتری کند، که بر نقش روسیه به عنوان یک انحصارگر در برآوردن تقاضایی از روش‌های دیگر نمی‌توان آن را برآورده کرد، تأکید می‌کند. در واقع این امر نشان دهنده قدرت بازار روسیه بر

سقف قیمتی وضع شده توسط اتحادیه اروپا تبعیت کند، در واقع اگر اتحادیه اروپا بتواند متعهد شود که پس از رد نمودن اولتیماتوم قیمتی خود از سوی روسیه، ثابت قدم بماند و روسیه به این نتیجه برسد که در شرایط توقف تحویل گاز، وضعیتش بدتر از تبعیت از سقف قیمتی اتحادیه اروپا است، این کار را انجام خواهد داد. از طرف دیگر، از جلسات متعدد برگزار شده میان کمیسیون اروپا و رهبران کشورهای اروپایی می‌توان دریافت که احتمالاً ایده اعمال سقف قیمت گاز، بین کشورهای عضو که منابع انرژی و قدرت اقتصادی آنها در اتحادیه اروپا متفاوت است، اختلاف می‌اندازد. طرفداران سقف، در محدوده و طراحی آن نظرات متفاوتی دارند و مخالفان، نگران به خطر افتادن امنیت عرضه پس از قطع جریان گاز روسیه هستند. حامیان سقف قیمت استدلال کرده‌اند که این ابزار به طور منظم نظارت می‌شود و اگر تنظیم‌کننده‌ها، از جمله بانک مرکزی اروپا، هر گونه مشکل مالی را شناسایی کنند، می‌توان آن را متوقف کرد.

در نهایت اگر سقف قیمتی در TTF نتواند به طور موثر اجرا شود، تلاش برای ایجاد آن اتلاف وقت است و اگر بتوان آن را اجرا کرد، احتمالاً اروپا گاز کمتری دریافت خواهد کرد که بحران مالی جهانی را تسریع خواهد کرد؛ همانطور که بانک مرکزی اروپا هشدار می‌دهد که طراحی پیشنهادی فعلی ممکن است در برخی شرایط، ثبات مالی اتحادیه اروپا را به خطر اندازد. این اظهارات با نگرانی‌های مطرح شده از سوی کشورهایمانند آلمان و هلند مطابقت دارد که ضمانت‌های قوی‌تری برای عدم ایجاد اختلال در بازارها را خواستار شده‌اند.

واردات ال‌ان‌جی در Zeebrugge، Dunkerque و Gate، علت چنین تفاوتی است. هر چند راه حل واضح برای حل این مشکل، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های لازم است.

کمیسیون اروپا یک مکانیسمی را برای محدود کردن نوسانات روزانه و جلوگیری از افزایش شدید قیمت‌ها در بازار مشتقات انرژی، پیشنهاد کرده است. این پیشنهاد منعکس‌کننده آنچه در برخی بازارهای مشتقه، به ویژه در بازارهای ایالات متحده اتفاق می‌افتد، خواهد بود. بورس بازرگانی و کالای شیکاگو (CME)، جایی که قراردادهای آتی هنری هاب در آن معامله می‌شود، دارای محدودیت قیمت و کمربند قیمتی است. کمربند قیمت، مکانیسم مشابهی است که همه سفارش‌ها را در معرض اعتبارسنجی قیمت قرار می‌دهد و سفارش‌های خارج از کمربند داده شده را برای حفظ بازارهای منظم رد می‌کند.

« ۳- جمع‌بندی

پیشنهاد کمیسیون برای تعیین سقف قیمت‌های TTF از طریق بورس‌های اروپایی، تلاشی جزئی برای محدود کردن قیمت‌های TTF است و با فرابورس کاری ندارد، بنابراین مشخص نیست که تا چه اندازه می‌تواند موثر باشد. از سویی دیگر محدود کردن قیمت‌های گاز تحویل شده به بازارهای اتحادیه اروپا به احتمال زیاد باعث کاهش عرضه گاز می‌شود؛ همانطور که پیش از این، «ولادیمیر پوتین»، رئیس‌جمهور روسیه گفته بود که هرگونه تلاش برای محدود کردن قیمت گاز روسیه، منجر به قطع جریان خواهد شد. هر چند تحت شرایط خاصی، برای روسیه منطقی است که از

« ۴- فهرست منابع

- <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-10-16/europe-to-propose-dynamic-price-cap-on-its-biggest-gas-exchange>
- <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-10-14/cap-on-soaring-gas-prices-divides-european-leaders-before-summit#xj4y7vzkg>
- <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/videos/according-to-mi-december-2022>
- <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/261345/1/Ehrhart%20et%20al.%20%282022%29%2C%20Introducing%20a%20price%20cap%20on%20Russian%20gas.pdf>
- <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/261834/1/Ehrhart%20et%20al.%20%282022%29.%20Price%20Cap%20vs.%20Tariff.pdf>
- <https://www.oxfordenergy.org/publications/the-consequences-of-capping-the-ttf-price/>
- <https://www.cnbc.com/2022/12/09/european-central-bank-warns-that-an-eu-gas-price-cap-risks-financial-stability.html>

موسسات امارت میں اعلیٰ درجی

شکر ستیج نادران